

Sebeők János

Az utolsó írás jogán

A 32-es buszon utazva a Kerékgyártó utcai megállónál tekintetem gyakorta beleütközött a Két Postás sörözőbe. Olyankor mindig az a gondolatom támadt, hogy le kellene szállnom és be kellene ülnöm oda. Vonzott a hely. Választható opció volt a sok közül. Egy nagy lehetőség, amely – most már tudom – kihasználatlanul marad. Lekéstem róla. Merthogy egyszer volt, hol nem volt, a 32-es buszon utazva mit láttak döbbszent szemeim? A Két Postás söröző cégtáblái helyén üres fal, az üveg mögött pedig tájékoztató felirat: „Itt adománybolt nyílik.”

Ilyenkor óhatatlanul ott motoszkál az emberben az okvetetlenkedő kérdés: miért voltam képtelen megtenni? Vajon mi gátolt meg benne? Utólag nézve oly egyszerű lett volna leszállni a buszról és fölfedezni a helyet magamnak... Teljesen más lett volna így elbúcsúznom tőle. Úgy, hogy korábban láttam.

Ezen persze már kár keseregnünk. A történelemben és a magánéletben nincs „volna”. A Két Postás söröző elenyészett és nem lehet hozzá közöm, a Napút című folyóirat viszont akképp fog véget érni nemsokára, ha nem is elenyészni, hogy nagyon is sok közöm lehetett hozzá. Micsoda különbség! Ég és föld.

Egy lapnál a mulandóság viszonylagos. Több szám nem lesz, ez tény. A megújulásnak, a folyamatosságnak vége szakad, a régi számok viszont fizikálisan változatlanul elérhetőek lesznek a könyvtárakban, s ami még ennél is fontosabb, fenn lesznek a neten. Attól, hogy egy író elhallgat, régi könyvei még élhetnek tovább.

Szondi György, a folyóirat főszerkesztője, szellemi epicentruma egy emlékezetes beszélgetés alkalmával személyesen közölte velem a rossz hírt, egyúttal kért föl egy utolsó írásra.

Nagy kegyelem a méltó búcsú lehetősége. A vádlottnak megadatik az utolsó szó joga, de nem minden sajtóorgánumnak adatik, adatott meg a búcsúsorszó lehetősége, joga. Ha a halál csak úgy jön, s kettévágja életünket, értelmetlen balesetnek tűnik. Ha a haldokló elbúcsúzhat szeretteitől, akkor a vég akár katarzisznak is tűnhet.

Elképesztő paradoxon, hogy Szondi György a saját életéért küzdve határozott a Napút befejezéséről. Ő nem akarja halálba és halálra dolgozni magát. Ő élni szeretne, és beteljesíteni Napúton túli csillagközi álmait. Legyünk vele.